

รูปแบบการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1*
DEVELOPMENT MODEL OF INTERNAL QUALITY ASSURANCE SYSTEM
FOR SCHOOLS UNDER NAKHON SI THAMMARAT PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

ปรียา สงค์ประเสริฐ

Preeya Songprasert

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1

Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 1, Thailand

E-mail: preeyatook7@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษารูปแบบการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 2) เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 และ 3) เพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการประกันคุณภาพการศึกษาจำนวน 17 โรงเรียน โดยผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่มจำนวน 9 คน ประเมินรูปแบบ โดยผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 36 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา และศึกษานิเทศก์

ผลการวิจัยพบว่า

ความสำเร็จของการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ได้แก่ การทำงานร่วมกันของต้นสังกัดและสถานศึกษา โดยมีกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ ต่อเนื่อง ตรวจสอบได้ เชื่อมถือได้ รูปแบบการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีองค์ประกอบ 5 ประการ คือ

* Received 23 May 2021; Revised 25 July 2021; Accepted 24 September 2021

1. ชื่อรูปแบบ 3PPS Model
 2. หลักการและเหตุผลเป็นรูปแบบที่เน้นกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง มีระบบอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนมีการใช้เทคโนโลยีในการทำงาน
 3. วัตถุประสงค์ เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในสังกัดให้มีประสิทธิภาพสามารถเชื่อมโยงสู่การประกันคุณภาพภายนอกได้
 4. ตัวชี้วัด: 4.1) มีระบบประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็ง 4.2) ประสานความร่วมมือของทุกภาคส่วน 4.3) มีระบบสารสนเทศ 4.4) การประสบความสำเร็จในการดำเนินการ
 5. กระบวนการพัฒนารูปแบบ มี 3 ขั้นตอน 5.1) ขั้นการวิเคราะห์นโยบาย 5.2) ขั้นดำเนินการอย่างเป็นระบบ 5.3) ขั้นประสบความสำเร็จ ผลการประเมินรูปแบบ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
- คำสำคัญ:** รูปแบบการพัฒนา, ระบบประกันคุณภาพ, การประกันคุณภาพการศึกษา

ABSTRACT

The research aimed to 1) study the development model of internal quality assurance system for schools under Nakhon Si Thammarat (NST) Primary Educational Service Area Office 1, 2) create the development model of internal quality assurance system for schools under NST Primary Educational Service Area Office 1, and 3) evaluate the development model of internal quality assurance for schools under NST Primary Educational Service Area Office 1. The sample group was composed of 17 schools under NST Primary Educational Service Area Office 1, which had excellent performance in quality assurance. Nine experts participated in the focus group discussion. The model was evaluated by 36 persons: school directors, teachers responsible for educational quality assurance, and educational supervisors.

The research showed that:

The success in developing the internal quality assurance system of the schools under NST Primary Educational Service Area Office 1 was the collaboration between the original affiliation and the schools. This process worked systematically and was reliable.

The development model of the internal quality assurance system of the schools under NST Primary Educational Service Area Office 1 consisted of 5 parts:

1. The name of the model: 3PPS model

2. The principles and reasons: the model focused on the process that worked continuously, systematically, and had cooperation from all sectors, including using technology in working

3. Objectives: it was the guidelines in driving the internal quality assurance of the schools under NST Primary Educational Service Area Office 1 to be effective and able to link this internal quality assurance to external assurance

4. Indicators: 4.1 having efficient internal quality assurance 4.2 cooperating all parties 4.3 having information system 4.4 working achievement, and 5

5. The model development process: 5.1 policy analysis, 5.2 systematic operation process, and 5.3 accomplishments. The evaluation result showed that the model had the appropriateness at the highest level.

Keyword: Development Model, Quality Assurance System, Educational Quality Assurance

บทนำ

การจัดการศึกษาตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมุ่งจัดการศึกษาตามหลักสำคัญ 3 ประการ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้แก่ 1) หลักการกระจายอำนาจ 2) หลักแห่งความมีเอกภาพด้านนโยบาย แต่หลากหลายในทางปฏิบัติ และ 3) หลักแห่งการมีส่วนร่วมของประชาชน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 9(3) ได้กำหนดให้การจัดระบบ โครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักที่สำคัญข้อหนึ่ง คือมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา โดยมาตรา 31 ให้กระทรวงมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท กำหนดนโยบาย แผนและมาตรฐานการศึกษาการจัดการศึกษาของชาติจะต้องทำให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ซึ่งเป็นคุณลักษณะของผู้เรียนอันเป็นผลที่เกิดจากการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับการศึกษาปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา จนถึงการศึกษาอุดมศึกษา ทั้งนี้ สถานศึกษามีอิสระในการกำหนดแนวคิด ปรัชญา และวิสัยทัศน์ของการจัดการศึกษาให้เป็นอัตลักษณ์และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและตามความถนัดของผู้เรียนหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมีการสนับสนุน กำกับ ติดตาม ประเมิน และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาโดยมุ่งเน้นความรับผิดชอบต่อที่ตรวจสอบได้ มีระบบการบริหารจัดการทั้งด้านผู้บริหาร ครู คณาจารย์ และบุคลากร หลักสูตรการเรียนการสอน สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล ทรัพยากร สิ่งสนับสนุนการศึกษาและการประเมิน ตลอดจนระบบและกลไก

การพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องที่ทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ถึงประสงค์ ที่เหมาะสมตามแต่ละระดับ และประเภทการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562)

กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ออกกฎกระทรวง ว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ลงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2561 ได้กำหนดระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพ การศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่ สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและ สาธารณชนว่าสถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สอดคล้องกับกฎกระทรวงดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ เพื่อ เป็นหลักในการเทียบเคียงในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด สถานศึกษาหน่วยงานต้นสังกัด และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั้ง ประถมศึกษาและ มัธยมศึกษาในการพัฒนาส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแล ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2561)

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นกระบวนการสำคัญที่ต้องดำเนินการอย่าง เป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อการพัฒนาระบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยตรงและนำผลการ ประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาใช้เป็นหลักฐานเชื่อมโยงในการรับรองการประเมินคุณภาพ ภายนอกจากหน่วยงานภายนอกดังนั้นเพื่อส่งเสริม สนับสนุนและช่วยเหลือโรงเรียนในสังกัด ใน การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามบริบท เพื่อสร้างเป้าหมายในการพัฒนา คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และเพื่อเชื่อมโยงสู่การประเมิน คุณภาพภายนอกด้วย ผู้วิจัยจึงสนใจจะศึกษา การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการประกันคุณภาพสถานศึกษาให้สอดคล้องกับ กฎกระทรวง และมาตรฐานการศึกษาเพื่อสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราชเขต 1
2. เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1
3. เพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราชเขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาแบบแผนการพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 โดย

1.1 การศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำเนื้อหา มาสังเคราะห์สาระสำคัญเพื่อร่างรูปแบบการพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1

1.2 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้เกี่ยวข้องกับการ ดำเนินการระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาได้แก่ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบงาน ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจำนวน 17 โรงเรียน เพื่อศึกษากระบวนการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.3 ถอดประสบการณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสู่ การประเมินคุณภาพภายนอกจากโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ การดำเนินงานประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาโดยมีผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่สี่ในระดับดีขึ้นไป จำนวน 17 โรง

1.4 นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก และการถอดประสบการณ์การ ดำเนินงานมาสังเคราะห์เป็นสาระองค์ประกอบของร่างรูปแบบการพัฒนาาระบบประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน นครศรีธรรมราช เขต 1

2. การสร้างแบบแผนการพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 โดย

2.1 ยกร่างแบบแผนการพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 โดย สังเคราะห์สาระสำคัญจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก พร้อมการร่วมถอดประสบการณ์ นำมายกร่างรูปแบบ

2.2 การสนทนากลุ่มเพื่อสร้างแบบแผนการพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 9 ท่าน

3. ประเมินรูปแบบการพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราชเขต 1 โดยผู้เกี่ยวข้องกับการ ดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 36 คน ซึ่งได้ แก่ ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในจากโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 34 คน และศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษาประจำเครือข่าย จำนวน 2 คน

ผลการวิจัย

ผลการศึกษารูปแบบการพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 สรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษารูปแบบการพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 1 ความสำเร็จเบื้องต้นของการพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ที่เป็นรูปธรรมชัดเจนได้แก่ การทำงานร่วมกันของต้นสังกัดและสถานศึกษา โดยมีกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ ต่อเนื่อง ตรวจสอบได้ และเชื่อถือได้ โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาที่สำคัญโรงเรียนเกือบทุกโรงเรียนมีนวัตกรรมด้านการบริหารเพื่อขับเคลื่อนกระบวนการทำงาน และมีการนิเทศติดตามสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดในการขับเคลื่อนกระบวนการทำงาน

2. รูปแบบการพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 1 ประกอบด้วย

2.1 ชื่อรูปแบบ “3PPS MODEL”

2.2 หลักการ รูปแบบการพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 1 เป็นรูปแบบที่เน้นกระบวนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างมีระบบขั้นตอน โดยดำเนินงานตามนโยบายตามลำดับขั้นโดยเน้นความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต้นสังกัดและโรงเรียนเพื่อร่วมขับเคลื่อนระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนโดยเชื่อมโยงไปสู่การประกันคุณภาพภายนอก ซึ่งมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบขั้นตอน โดยประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายทั้งภายในสถานศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มีความถูกต้องชัดเจน เป็นระบบ และตรวจสอบได้ ตามหลักการดำเนินงานแบบ PDCA ข้อมูลที่ใช้ต้องมีความเชื่อถือได้ โดยการประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายในการให้ข้อมูลและประเมินข้อมูล นำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีความทันสมัยโดยการนำเทคโนโลยีมาไว้ในขั้นตอนต่าง ๆ ของการดำเนินงาน เช่นการวางแผนโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศ การบันทึกข้อมูลอย่างเป็นระบบ การรายงานข้อมูลและนำเสนอข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยีและที่สำคัญ เป็นระบบที่เน้นประสิทธิผลในการดำเนินงาน โดยการกำหนดเป้าหมายหาแนวทางร่วมกันในการบรรลุเป้าหมาย และ ดำเนินงานตามแผนเพื่อไปสู่เป้าหมาย ตลอดจนมีการนิเทศติดตามเพื่อแก้ปัญหาระหว่างการดำเนินงานเพื่อหาแนวปฏิบัติที่ดีเพื่อให้งานประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

2.3 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

2.3.1 เพื่อเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1

2.3.2 เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 มีแนวทางในการดำเนินการระบบประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลสามารถเชื่อมโยงสู่การประกันคุณภาพภายนอกได้

2.4 ตัวชี้วัดความสำเร็จของรูปแบบ มีดังนี้

2.4.1 โรงเรียนมีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เข้มแข็งเป็นระบบเชื่อถือ เชื่อถือได้ มีความต่อเนื่องและมีประสิทธิผล

2.4.2 มีการประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายทั้งภายในโรงเรียน ผู้มีส่วนได้เสียหน่วยงานต้นสังกัด ในการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา

2.4.3 มีฐานข้อมูลหรือระบบสารสนเทศด้านการศึกษาที่มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องในการนำมาพัฒนาปรับปรุงเพื่อยกระดับการจัดการศึกษาให้สูงขึ้นหรือแก้ปัญหาให้ลดลง

2.4.4 โรงเรียนสามารถดำเนินงานได้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่วางไว้และเชื่อมโยงข้อมูลสู่การประเมินคุณภาพภายนอกได้อย่างเป็นระบบ ถูกต้องได้รับการยืนยันคุณภาพจากหน่วยงานประเมินคุณภาพภายนอก

2.5 กระบวนการพัฒนาของรูปแบบ

รูปแบบการพัฒนากระบวนประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราชเขต 1 ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนดังนี้

2.5.1 ชั้นวิเคราะห์นโยบายรอบด้าน เป็นการรับทราบแนวปฏิบัติ ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีขั้นตอนดังนี้

2.5.1.1 กระทรวงศึกษาธิการออกประกาศกฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา ลงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2561 และ ประกาศให้ใช้มาตรฐาน การศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์ การศึกษาพิเศษ ลงวันที่ 6 สิงหาคม 2561

2.5.1.2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานออก ประกาศเรื่องแนวปฏิบัติการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561

2.5.1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สื่อสารสร้างความ เข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา

พ.ศ. 2561 แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้รับผิดชอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน และผู้เกี่ยวข้องทุกคนผ่านช่องทางต่าง ๆ ได้แก่ การประชุมสัมมนา การจัดทำเอกสารเผยแพร่ เพื่อให้โรงเรียนในสังกัด การสร้างความเข้าใจผ่านช่องทางการติดต่อสื่อสารผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย เว็บไซต์ และแอปพลิเคชันไลน์ เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

2.5.2 ขั้นตอนดำเนินงานเป็นระบบประกอบด้วย

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน ประกอบด้วยกระบวนการทำงานด้วยระบบ PDCA ดังนี้

2.5.2.1 ขั้นวางแผน (Plan) วางแผนและเตรียมความพร้อม ด้านบุคลากรและข้อมูลต่าง ๆ ได้แก่ 1) ให้ความรู้และสร้างความตระหนักแก่บุคลากร ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา 2) แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง 3) รวบรวมข้อมูล ด้านต่าง ๆ ย้อนหลัง 3 ปี 4) วิเคราะห์สังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายในย้อนหลัง 3 ปี 5) วิเคราะห์ สังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกย้อนหลัง และ 6) วิเคราะห์สังเคราะห์ แผนพัฒนาการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี การกำหนดปฏิทินการดำเนินงานอย่างรอบด้าน และเตรียมความพร้อมด้านทรัพยากรและเทคโนโลยี

2.5.2.2 ขั้นดำเนินการ (Do) ได้แก่ 1) กำหนดมาตรฐาน การศึกษาและเป้าหมายโดยใช้ข้อมูลจากการสังเคราะห์ย้อนหลัง 3 ปี มาเป็นฐานในการกำหนด เป้าหมาย 2) ประกาศมาตรฐานการศึกษาและค่าเป้าหมายให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ 3) จัดลำดับ ความสำคัญของเป้าหมาย 4) กำหนดแนวทางดำเนินการ ระยะเวลา งบประมาณ และ ผู้รับผิดชอบโครงการหรือกิจกรรมที่ชัดเจน 5) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาให้สอดคล้อง กับสภาพปัญหาและเป้าหมายโดยกำหนดโครงการหรือกิจกรรมให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่ ต้องการพัฒนา 6) ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ตามเป้าหมายและระยะเวลาที่ กำหนด และ 7) ส่งเสริมสนับสนุน อำนวยความสะดวกในการดำเนินงานตามแผน

2.5.2.3 ขั้นตรวจสอบ (Check) ได้แก่ 1) นิเทศ ติดตาม ดูแล ให้คำปรึกษาในการดำเนินงานตามแผนพัฒนา 2) วางกรอบการประเมิน และ จัดเก็บ ข้อมูล โดยใช้เครื่องมือต่าง ๆ ตามความเหมาะสม 3) ดำเนินการประเมินคุณภาพระหว่าง การดำเนินงานภาคเรียน 4) ให้ข้อมูลย้อนกลับระหว่างการทำงานเพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

2.5.2.4 ขั้นการดำเนินงานให้เหมาะสม (Action) ได้แก่ 1) รวบรวมข้อมูลจากการดำเนินงานตามมาตรฐาน 2) นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ ตรวจสอบเพื่อ จัดทำรายงาน 3) วิเคราะห์ข้อมูลตามมาตรฐาน 4) สรุปผลการดำเนินงานเปรียบเทียบกับค่า เป้าหมาย วิเคราะห์ สังเคราะห์หาจุดเด่น จุดด้อย จุดควรพัฒนา และแนวทางการยกระดับ คุณภาพในปีต่อไป 5) จัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา 6) เขียนรายงานการ ประเมินตนเองเสนอต่อต้นสังกัด และนำข้อมูลมาพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

การนิเทศติดตามจากหน่วยงานต้นสังกัด เป็นกระบวนการนิเทศติดตาม และแนะนำช่วยเหลือการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจากต้นสังกัด ประกอบด้วย 1) ร่วมประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อให้บุคลากรภายในโรงเรียนรับทราบและมีความตระหนักในการร่วมมือกันพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน 2) ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความเข้าใจแก่สถานศึกษาระดับเครือข่ายเพื่อให้โรงเรียนสามารถจัดทำระบบประกันคุณภาพในสถานศึกษาตามประกาศกฎกระทรวง 2561 ได้อย่างเป็นระบบเชื่อถือได้และมีประสิทธิผล 3) อบรมพัฒนาครูแกนนำระดับเครือข่ายเพื่อช่วยสื่อสารสร้างความเข้าใจในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาแก่โรงเรียนในระดับเครือข่าย 4) นิเทศติดตามจากผู้รับผิดชอบจากหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อสะท้อนการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทั้งในภาพรวม และ 5) นิเทศตามคำร้องขอเฉพาะโรงเรียนเพื่อดูแล แนะนำ และให้การนิเทศตามความต้องการเฉพาะของโรงเรียนต่าง ๆ ตามประเด็นหรือเนื้อหาที่โรงเรียนต้องการ

การเชื่อมโยงข้อมูลสู่การประเมินคุณภาพภายนอก เป็นกระบวนการเตรียมความพร้อมเพื่อให้สถานศึกษามีความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกโดยมีกระบวนการดังนี้ 1) การวิเคราะห์สังเคราะห์ SAR ของสถานศึกษาเพื่อรับทราบข้อมูลจากรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาว่าผลการดำเนินงานอยู่ในระดับใดและบรรลุเป้าหมายหรือไม่ 2) เขียนข้อเสนอแนะ ประเด็นสำคัญของสถานศึกษาแต่ละโรงเรียนว่ามีจุดเด่นจุดควรพัฒนาอย่างไรบ้างเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการประเมิน 3) ดำเนินการเตรียมความพร้อมก่อนรับการประเมินคุณภาพภายนอก (Mock Assessment) ให้แก่สถานศึกษาที่พร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก โดยการประชุมชี้แจงและซักซ้อมการประเมิน 4) ร่วมให้ข้อมูลในการประเมินคุณภาพภายนอกและนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษา

ขั้นการประเมินคุณภาพภายนอก เป็นกระบวนการที่สถานศึกษาเข้ารับการประเมินคุณภาพภายนอกโดยคณะผู้ประเมินจาก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) องค์การมหาชน ซึ่งผลจากการประเมินคุณภาพภายนอกจะสะท้อนผลกลับไปยังการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน และใช้เป็นข้อมูลให้กับต้นสังกัดในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาต่อไป

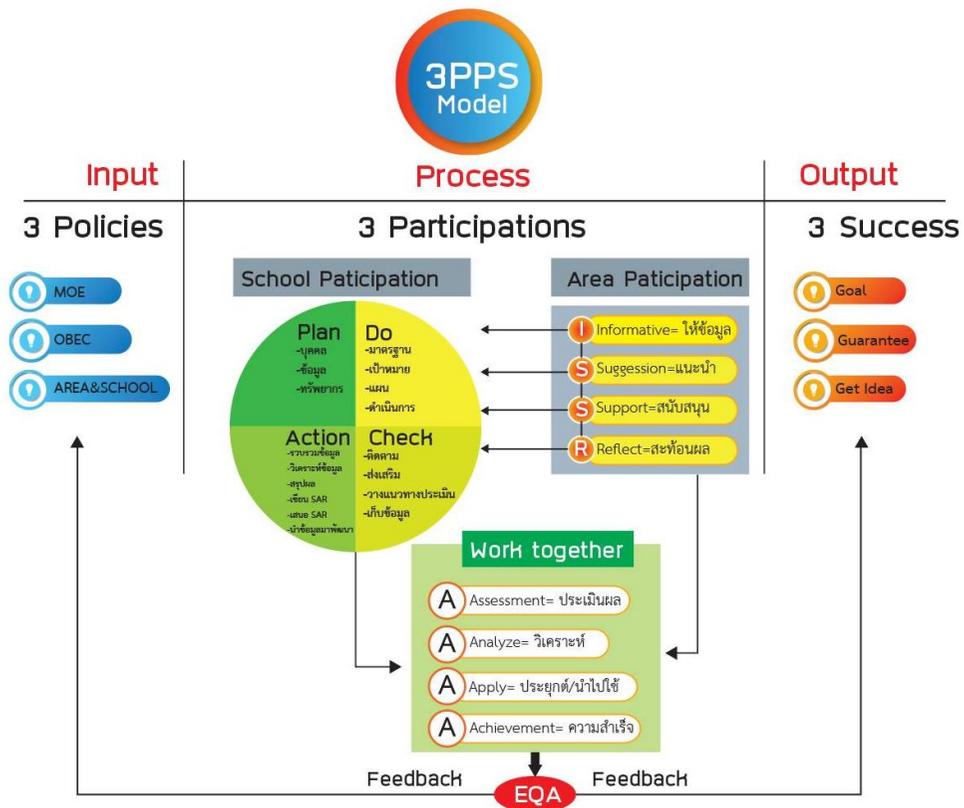
2.5.3 ขั้นประสบความสำเร็จ เป็นขั้นตอนสรุปภาพความสำเร็จ หลังจากการดำเนินงานไปในแต่ละรอบปีและรอบประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องต่อไปได้แก่

2.5.3.1 ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายมาตรฐานการศึกษาที่วางไว้

2.5.3.2 ประสพผลสำเร็จจากการประเมินคุณภาพภายนอก

2.5.3.3 ประสบความสำเร็จในการสะท้อนข้อมูล หรือได้ข้อมูลที่แท้จริงในการนำไปเป็นฐานข้อมูลในการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา และเป็นข้อมูลให้กับต้นสังกัดในการปรับปรุงพัฒนาในระดับนโยบายต่อไป

ซึ่งรูปแบบการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 1 ปรากฏดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1

3. ผลการประเมินรูปแบบ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 1 พบว่ารูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 1 ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญนำมาอภิปรายผลดังนี้

ความสำเร็จเบื้องต้นของการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ที่เป็นรูปธรรมชัดเจนได้แก่ การทำงานร่วมกันของต้นสังกัดและสถานศึกษา โดยมีกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ ต่อเนื่อง ตรวจสอบได้ และ เชื่อถือได้ โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษา ที่สำคัญโรงเรียนเกือบทุกโรงเรียนมีนวัตกรรมด้านการบริหารเพื่อขับเคลื่อนกระบวนการทำงาน และมีการนิเทศติดตามสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดในการขับเคลื่อนกระบวนการทำงาน ในส่วนของโรงเรียนมีกระบวนการทำงานดังนี้ 1) การรับทราบและสร้างความเข้าใจนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาตามประกาศกฎกระทรวง พุทธศักราช 2561 2) การประสานงานร่วมกันกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กับโรงเรียนในการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษา 3) โรงเรียนวางแผนสร้างความเข้าใจกับบุคลากร ในโรงเรียน 4) การจัดทำมาตรฐานการศึกษาและการกำหนดเป้าหมายการศึกษา 5) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนทั้งแผนระยะยาวและแผนระยะสั้น 6) การดำเนินการตามแผนที่วางไว้ และ การควบคุมติดตามให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่วางไว้ 7) การเก็บข้อมูลระหว่างการทำงาน และหลังการดำเนินงานเพื่อนำมาประเมินผลการดำเนินการ 8) มีการนิเทศติดตามและสนับสนุนจากต้นสังกัดระหว่างการทำงาน 9) นำข้อมูลมาวิเคราะห์ สังเคราะห์เพื่อสรุปผลการดำเนินงานของแต่ละมาตรฐาน และเขียนเป็นรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา 10) การนำเสนอรายงานการประเมินตนเองต่อต้นสังกัด 11) การเชื่อมโยงและส่งต่อข้อมูลไปสู่การประเมินภายนอก และ 12) นำข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์รายงานการประเมินตนเอง และ จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนและของต้นสังกัด

ผลการศึกษารูปแบบการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 1 ประกอบด้วย 1) ชื่อรูปแบบ 2) หลักการ 3) วัตถุประสงค์ 4) ตัวชี้วัดความสำเร็จ 5) กระบวนการพัฒนา ซึ่งเป็นผลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งผลการวิจัยพบว่าผู้ทรงคุณวุฒิได้ตรวจสอบรูปรูปแบบการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 1 ว่ามีความเหมาะสมและ

สามารถนำไปใช้ได้จริง ทั้งนี้ เนื่องจากรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งในเชิงนโยบายและแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับประกาศกฎกระทรวง ประกาศสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่องแนวปฏิบัติการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 และ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องให้ใช้มาตรฐาน การศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์ การศึกษาพิเศษ (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2561) สอดคล้องกับการวิจัยของ เจียร ทองนุ่น ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานของ โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระนอง ประกอบด้วย 1) แนวคิดและ หลักการ 2) องค์ประกอบของการบริหาร ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการบริหาร ด้าน ผลผลิต และ 3) ขั้นตอนการบริหาร (เจียร ทองนุ่น, 2553) และสอดคล้องกับการวิจัยของ พระ ฌรรงค์เดช อธิมุตโต (เดชาติลก) ได้ศึกษาวิจัยรูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้โรงเรียนวิถีพุทธ พบว่าการพัฒนารูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้โรงเรียนวิถีพุทธ ได้ดังนี้ รูปแบบพัฒนา ศูนย์การเรียนรู้โรงเรียนวิถีพุทธ ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วนคือ ส่วนนำ, กระบวนการ, และ การนำไปใช้ มีรายละเอียด อธิบายได้ดังนี้ 1) ส่วนนำ ประกอบด้วย หลักการ, วัตถุประสงค์, สภาพแวดล้อม, ตัวชี้วัดศูนย์การเรียนรู้โรงเรียนวิถีพุทธ 2) กระบวนการ ประกอบด้วย องค์ประกอบของศูนย์การเรียนรู้โรงเรียนวิถีพุทธ, การดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้โรงเรียนวิถี พุทธ, การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้โรงเรียนวิถีพุทธ, กิจกรรมพัฒนาศูนย์การเรียนรู้โรงเรียนวิถี พุทธ และ 3) การนำรูปแบบไปใช้ ประกอบด้วย การเตรียมการดำเนินงาน, การนำไปใช้, การ ติดตามและประเมินผล ผลการนำเสนอรูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้โรงเรียนวิถีพุทธจาก วิเคราะห์ค่าความเหมาะสม โดยภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ ละหัวข้อ พบว่าส่วนกระบวนการ องค์ประกอบด้านอาคารสถานที่ มีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมา ส่วนการนำรูปแบบไปใช้ ส่วนกระบวนการด้านกิจกรรม มีความเหมาะสมเป็นลำดับที่ 3 (พระฌรรงค์เดช อธิมุตโต (เดชาติลก), 2560) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาสุชาติ ธรรมกาโม (ปิติ) ซึ่งได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ในเขตปกครองคณะสงฆ์ ภาค 13 ผลการวิจัยพบว่าการ พัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับศูนย์พระพุทธศาสนาวันอาทิตย์พบว่า ต้องทา การพัฒนาบนพื้นฐานการบริหารงาน 4 ด้าน เช่นกัน คือ วิชาการ บุคคล งบประมาณ และ บริหารงานทั่วไป ภายใต้การมีส่วนร่วม 4 ด้าน คือ 1) ร่วมตัดสินใจ 2) ร่วมปฏิบัติ 3) ร่วมรับ ประโยชน์ 4) ร่วมประเมินผล โดยนำหลักพุทธธรรม อปริหานิยธรรม สังคหวัตถุ สาราณียธรรม มาส่งเสริม สนับสนุน การบริหารงานในแต่ละด้าน ดังนี้ ด้านการบริหารวิชาการ ในหลัก อปริหานิยธรรมควรมีการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันทุกฝ่ายในการกำหนดหลักสูตร ด้าน งบประมาณ ผู้บริหารควรขอความร่วมมือจากทุกภาคส่วน คิดวางแผนจัดกิจกรรมในการหา

รายได้ ด้วยการให้ การเสียสละหรือการเอื้อเฟื้อแบ่งปันของ ๆ ตนเพื่อประโยชน์แก่คนในชุมชน ตามหลักสังคหวัตถุ ด้านการบริหารงานบุคคล ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาทักษะในการเรียนการสอนของพระสงฆ์ พระวิทยากร และครูผู้สอนด้วยความสามัคคี เครื่องมือในการเสริมสร้างความสามัคคีมีน้ำหนักหนึ่งใจเดียวกันคือ สาราณียธรรม ด้านการบริหารงานทั่วไป ปรับปรุงศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สมบูรณ์ ให้เยาวชนและประชาชนศึกษาหาความรู้ หรือมาทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามความเหมาะสม สนับสนุนการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา และรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับศูนย์พระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค 13 มีลักษณะ ดังนี้ การบริหารงาน 4 ด้าน ด้วยความมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการคิด การปฏิบัติ การตัดสินใจ รับประโยชน์ และติดตามผลโดย บูรณาการด้วยหลักพุทธธรรม คือ ด้านวิชาการ จัดการเรียนการสอนด้วยหลัก ไตรสิกขา ให้เด็กเกิดพัฒนา 4 ด้านบริหารงบประมาณ ด้วยความเสียสละ ซื่อสัตย์ และโปร่งใส บริหารงานบุคคลด้วยเมตตาตามโนกรรมการคิดดี การมองเห็นในแง่ดี เมตตาวจีกรรม การพูดแต่สิ่งที่ดี เมตตากายกรรมการทำความดีต่อกันและบริหารงานทั่วไป ด้วยกิจกรรมเชิงพุทธ (พระมหาสุชาติ ธมมกาโม (ปิติ), 2561)

ผลการประเมินผลการประเมินรูปแบบ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 พบว่า รูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงส่งผลให้กระบวนการประกันคุณภาพภายในมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยมีการสื่อสารสร้างความเข้าใจกับบุคลากรในโรงเรียนทั้งระบบ และประสานความร่วมมือกับต้นสังกัดในการสร้างความเข้าใจกับบุคลากร และสร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน มีการนำข้อมูลที่ชัดเจนที่เป็นฐานข้อมูลย้อนหลังอย่างน้อย 3 ปี นำมาใช้ในการกำหนดมาตรฐานตามบริบทของโรงเรียนและกำหนดเป้าหมายที่เหมาะสมโดยอิงข้อมูลจากฐานข้อมูลย้อนหลังมากเป็นฐานในการกำหนดเป้าหมาย และโรงเรียนได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาที่สมบูรณ์ทั้งแผนระยะยาวและระยะสั้น โดยบรรจุกิจกรรมโครงการที่ชัดเจนเพื่อให้การทำงานดำเนินการไปสู่เป้าหมายที่วางไว้

สรุป

การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาจะประสบผลสำเร็จได้จะต้องมีกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ ต่อเนื่อง เชื่อถือได้ โดยยึดกระบวนการทำงานตามวงจร PDCA ได้แก่ การวางแผนที่ครอบคลุมกระบวนการทำงาน (Plan) การลงมือทำตามแผนการที่วางไว้ (Do) การตรวจสอบกระบวนการทำงาน (Check) ตามปฏิทินที่วางไว้ เป็นระยะ ๆ เพื่อติดตามผลการปฏิบัติ และมีการสรุปผลการทำงานเพื่อนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไข (Act) ให้เกิดการพัฒนาในลำดับต่อไป จะเห็นได้ว่ากระบวนการดำเนินงานต้องทำทั้ง

ระบบ โดยอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ ตลอดจนการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ทันสมัยเพื่อนำมาใช้อำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และสุดท้ายจะต้องสามารถนำข้อมูลจากการทำระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเชื่อมโยงสู่การประกันคุณภาพภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรมีการนำรูปแบบการพัฒนาประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทสถานศึกษาและนำไปสู่การปฏิบัติจริง
2. ควรสนับสนุนส่งเสริมให้การดำเนินงานด้านระบบประกันคุณภาพของสถานศึกษามีระบบขั้นตอนที่สามารถปฏิบัติและตรวจสอบได้ และมีประสิทธิผลในการดำเนินงานตามกระบวนการของรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. ควรนำความคิดรวบยอดหรือกระบวนการจากรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาไปสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรในสถานศึกษาให้เข้าใจกระบวนการปฏิบัติเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้
2. สนับสนุนส่งเสริม และนิเทศติดตามการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างใกล้ชิดเพื่อกระตุ้น ส่งเสริม และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ และสถานศึกษาจะต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542*. กรุงเทพมหานคร: สยามสปอร์ต ซินดิเคท.
- เจียร ทองนุ่น. (2553). รูปแบบการบริหารเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระนอง. ใน *ดุชนวิสัยทัศน์ตติสาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.

- พระณรงค์เดช อธิมุตโต (เดชาดิลก). (2560). รูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้โรงเรียนวิถีพุทธ. ใน *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาสุชาติ ธम्मกาโม (ปิติ). (2561). การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ในเขตปกครองคณะสงฆ์ ภาค 13. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561*. กรุงเทพมหานคร: 21 เซ็นจูรี.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2561). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.